

Platforme

o učešću delegacije Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, koju predvodi Luka Mitrović, v.d. direktora i stalni predstavnik Crne Gore u Svjetskoj Meteorološkoj Organizaciji, na 18-oj sesiji neformalne konferencije Direktora Nacionalnih hidrometeoroloških službi (NHMS) jugo-istočne Evrope (ICSEED), 3-ćem sastanku Savjetodavnog odbora projekta „Multi-hazard sistemi ranog upozorenja za jugo-istoćnu Evropu (SEE MHEWS A)“, SEECOP sastanku zemalja ćlanica konzorcijuma i 25-oj sjednici Savjetodavnog odbora zemalja ćlanica Evropskog centra za srednjo-roćnu prognozu vremena (ECMWF), 4-6. novembar 2019. godine Tel Aviv, Izrael

1. UVOD

U periodu od 04. – 06. novembra 2019. godine, u Tel Avivu – Izrael, odrćaće se ćetiri sastanka predstavnika hidrometeoroloških službi jugo-istoćne Evrope. Sastanke organizuje Meteorološka služba Izraela, pod pokroviteljstvom i saradnjom sa Svjetskom meteorološkom organizacijom, Evropskim centrom za srednjoroćnu prognozu vremena (ECMWF), Globalnom platformom za smanjenje rizika (GFDRR) i Svjetskom bankom (WB).

- **ICSEED sastanak**, koji su organizuje jednom godišnje je sastanak direktora nacionalnih hidrometeoroloških službi jugo-istoćne Evrope, pod pokroviteljstvom SMO-a. Sastanci se organizuju sa ciljem izvještavanja o sprovedenim aktivnostima u intersesijskom periodu, a sve u cilju razmjene iskustava i pozitivnih praksi nacionalnih hidrometeoroloških službi (NHMS) jugo-istoćne Evrope. Veliki dio Agende je posvećen prezentacijama zemalja ICSEED-a, sa akcentom na potrebe i probleme u funkcionisanju službi, koji vrlo ćesto predstavljaju osnovu za pravljenje prijedloga projekata i dalje, njihovu realizaciju na mećunarodnom nivou.

Šef kancelarije za Evropu u okviru WMO, gospodine Milan Dacić predstaviće progres i buduće planove funkcionisanja WMO-a. Završni dio sesije biće posvećen ICSEED budućim planovima, odnosno diskusiji i sugestijama za tekuće i buduće zajednićke projekte u jugo-istoćnoj Evropi.

- **SEE MHEWS A** savjetodavni odbor MHEWS projekta, ćiji stalni predstavnik je v.d. direktora ZHMS-a, odrćaće se 5-tog novembra. Neke od osnovnih pitanja koji će se razmatrati ukljućivaće pitanje progressa projekta i daljih planova; angaćman ECMWF-a u MHEWS projektnim aktivnostima; razmatraće se projektne komponente za oblasti meteorologije i hidrologije.

Najvaćniji dio sastanka će se odnositi na usvajanje „Politike o razmjeni hidroloških i meteoroloških podataka, informacija, prognoza i savjeta pod MHEWS SEE sistemom“. Nakon diskusije o predmetnom dokumentu, koji je zemljama dat ranije na razmatranje i komentare, pristupiće se usvajanju i potpisivanju dokumenta, koji će postati obavezujuć za zemlje ućesnice projekta.

- **ECMWF sastanak Savjetodavnog odbora** zemalja pridrućenih ćlanica centra, prilikom koga će Generalni direktor ECMWF dati informacije o statusu novih ćlanica i pridrućenih ćlanica, kao i izvještaj o finansijskim kontribucijama pridrućenih ćlanica. Vaćan dio sastanka biće posvećen budućim planovima, tj. ćetvorogodišnjem programu aktivnosti 2020-2023, aćzuriranju o razvojjima u izradi sledeće Strategije; nacrtu budćeta za 2020., a na samom kraju odrćaće se izbori novog

predsjednika i potpredsjednika odbora.

- **SEECOP** godišnji sastanak konzorcijuma za operativne prognoze vremena će se održati 5. novembra. SEECOP konzorcijum je uspostavljen u oktobru 2015. godine, prateći interese nekoliko zemalja u regionu da sarađuju u oblastima operativne numeričke prognoze vremena i potrebe za odgovarajućom tehničkom i naučnom podrškom. Osnovni cilj SEECOP-a je da obezbijedi svojim članicama state-of-the-art NWP sistem, baziran na aplikaciji ne-hidrostatskog modela na B gridu (NMMB modelu), razvijenom od strane NCEP Washington (dr Zaviša Janić), za istraživanja i razvoje u oblastima meteorološke i hidrološke prognoze.

2. PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE

Imajući u vidu značaj učešća delegacije Crne Gore na navedenim sastancima, kao i pitanja koja su od vitalnog interesa za razvoj i unaprijeđenje Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, o kojima će se raspravljati i odlučivati tokom sastanaka, predlaže se sledeći sastav delegacije Crne Gore:

<u>Šef delegacije</u>	
Luka Mitrović	v.d. direktora Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju CRNE GORE i Stalni predstavnik (PR) Crne Gore u SMO (boraviće u Tel Avivu u periodu 4.-6. novembar) Glavni delegat
<u>Članovi delegacije</u>	
Ivana Adžić	načelnica Odjeljenja za međunarodnu saradnju bZHMS-a i članica INTAD 6 / SMO (boraviće u Tel Avivu u periodu 4.-6. novembar) Članica delegacije
Angel Marčev	načelnik Odsjeka za numeričko modeliranje, satelitsku i radarsku meteorologiju (boraviće u Tel Avivu u periodu 4.-6. novembar) Član delegacije

3. OCJENA STANJA ODNOSA SA ORGANIMA I TIJELIMA SVJETSKE METEOROLOŠKE ORGANIZACIJE

Kao potpisnica Konvencije o Svjetskoj meteorološkoj organizaciji 1947. godine, kroz nekadašnju Jugoslaviju, naša zemlja je bila jedna od osnivača Svjetske meteorološke organizacije, kao specijalizovane agencije Ujedinjenih Nacija, tako da se saradnja naše zemlje sa organima SMO odvija uspješno već decenijama. Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore je od 2007. godine, član SMO-a, kao nacionalni hidro-meteorološki servis Crne Gore u Svjetskom sistemu meteoroloških centara SMO i obezbjeđuje neprekidnu operativnu razmjenu podataka i informacija o stanju i promjenama vremena, klime i voda i atmosferskim i hidrološkim nepogodama i katastrofama.

Posebno je uspostavljena dobra saradnja sa Sekretarijatom SMO, po pitanju osavremenjivanja nacionalnog meteorološkog i hidrološkog osmatračkog, telekomunikacionog i analitičko-

prognostičkog sistema, kao integralnog dijela regionalnih i globalnih meteoroloških i hidroloških informacionih sistema, zatim obuke kadrova i tehničkog osposobljavanja hidro-meteorološke službe koja izvršava funkcije nacionalnog meteorološkog i hidrološkog centra u operativnim sistemima i naučno-tehničkim programima SMO. Kroz regionalne projekte SMO-a, zemlje članice su u mnogome i još uvijek rade na osavremenjavanju i jačanju kapaciteta za rane najave vremenskih nepogoda i katastrofa.

4. NAJVAŽNIJA PITANJA KOJA ĆE BITI RAZMATRANA I STAVOVI DELEGACIJE CRNE GORE

Na ICSEED-u sastanku, koji se održava svake godine u nekoj od članica Regionalne asocijacije VI (Evropa) Svjetske meteorološke organizacije, razgovaraće se o funkcionisanju svake službe ponaosob u interesijskom periodu, sa akcentom na nedostatke i potrebe. Predstavnik Zavoda će prezentirati napretke u službi tokom interesijskog perioda sa posebnim akcentom na nedostatke i probleme u funkcionisanju službi. Ovi sastanci su svojevrsni način razmjene znanja i iskustava između zemalja regiona, kao i podstreci za razmatranja saradnji na zajedničkim projektima.

Savjetodavni odbor MHEWS projekta će razmotriti Policy paper – dokumenat koji se odnosi na razmjenu meteoroloških i hidroloških podataka između zemalja obuhvaćenih projektom, a nakon toga predstavnici savjetodavnog odbora – direktori HM službi će se pozvati na potpisivanje dokumenta i samim tim njegovo usvajanje. Tokom sastanka učesnici savjetodavnog odbora će se upoznati sa Komponentama 1, 2 i 3 projekta (1. Meteorološki dio – osmatranja i baze podataka, 2. Numerička prognoza vremena i 3. Hidrološka komponenta –hidrološko modeliranje), kao i angažmanom ECMWF-a u projektu. Stav ZHMS je da je Policy paper prihvatljiv i v.d. direktora ZHMSa će potpisati predmeti dokument.

Tokom ECMWF savjetodavnog odbora će se razmatrati Izvještaj o progresu ECMWF centra, kao i budući planovi, koji obuhvataju novi - četvorogodišnji program aktivnosti 2020-2023. i razvoje nove Strategije. Razmotriće se i nacrt budžeta za 2020. godine.

Tokom 5-tom SEECOP sastanka učesnicima će se predstaviti izvještaj o SEECOP aktivnostima u interesijskom periodu; članice SEECOP konzorcijuma (Albanija, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija i Ukrajina) će prezentirati sprovedene aktivnosti u interesijskom periodu; razmatraće se i pitanja članstva. Nakon SEECOP sastanka, održaće se i koordinacioni ekspertske sastanka, sa donošenjem izjave o budućim aktivnostima i davanjem prijedloga aktivnosti za radne grupe (kao npr.aplikacije,validacije itd.). ZHSM aktivno učestvuje u radu SEECOP konzorcijuma.

Agende navedenih skupova nalaze se u Prilogu.

Troškove puta i boravka članova delegacije, snosiće:

- za Luku Mitrovića, v.d. direktora ZHMS CG (dijelom Zavod, dijelom Svjetska Banka)
- za Ivanu Adžić, načelnicu Odjeljenja za međunarodnu saradnju (dijelom Zavod, dijelom Svjetska Banka)
- za Angela Marčeva, načelnika Odsjeka za numeričko modeliranje, satelitsku i radarsku meteorologiju (cjelokupni iznos snosiće Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju).